

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/78/2014
Identifikačné číslo spisu:	3013200772
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3013200772.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľky: W., bytom B., zastúpenej JUDr. Jánom Vaškom, advokátom, so sídlom Podjavorinskej 3, Prievidza, proti odporkyni: Sociálnej poisťovni, ústrediu, so sídlom Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o úrazovú rentu, o odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 20.03.2014, č.k. 12Sd/262/2013-51, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 12Sd/262/2013-51 zo dňa 20. marca 2014 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom č.k. 12Sd/262/2013-51 zo dňa 20.03.2014 podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXXX-XX/XXXX-BA zo dňa 16.07.2013, ktorým navrhovateľke priznala úrazovú rentu od 30.marca 2010 v sume, zodpovedajúcej 60% poklesu pracovnej schopnosti a od 18.júna 2012 v sume zodpovedajúcej 70% poklesu pracovnej schopnosti, žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že u navrhovateľky bola dňa 23.07.2002 zistená a dňa 23.10.2002 hlásená choroba z povolania - borelióza II. štádia s postihnutím stredných a malých kĺbov dolných a horných končatín (ďalej len DK a HK) s únavovým syndrómom a bolesťami hlavy. Táto choroba ju postihla u zamestnávateľa Lesy SR, š.p., odštepný závod Prievidza, u ktorého pracovala v rokoch 2000 - 2005 ako robotníčka v lese pri pestebnej činnosti. Pre uvedené ochorenie jej bolo v roku 2002 vystavené hodnotenie bolestného v počte 150 bodov. Bola opakovane vyšetrená a liečená neurológom pre bolesti hlavy a v roku 2010 aj psychológom pre progresiu encefalopatie. Dňa 18.02.2010 mala hlásené sťaženie spoločenského uplatnenia pre zhoršenie choroby z povolania v počte 400 bodov. Pre zhoršenie choroby z povolania jej bolo vo februári 2012 zvýšené bodové ohodnotenie na 600 bodov.

Podľa krajského súdu posudky posudkových lekárov Sociálnej poisťovne, pobočky Prievidza (24.06.2013) a ústredia so sídlom v Trenčíne (09.09.2012) presvedčivo odôvodnili splnenie podmienok pre priznanie úrazovej renty v dôsledku choroby z povolania a zisteného poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľky v rozsahu 60% odo dňa 30.03.2010, so zmenou miery poklesu pracovnej schopnosti od 18.06.2012 na 70%.

Včas podaným odvolaním (14.05.2014) navrhovateľka namietala objektivitu posudkov posudkových lekárov, pretože tí sú zamestnancami odporkyne, čo vyvoláva pochybnosti o ich nezáujatosti a preto ich závery považuje za rozporné so skutkovým a právnym stavom. Zdôraznila, že jej dňa 23.07.2002 bola zistená choroba z povolania - profesionálna borelióza a od tohto obdobia sa jej zdravotný stav neustále zhoršuje. Ochorenie prešlo v roku 2006 do chronickej formy a od tejto doby nie je schopná absolútne vykonávať pôvodnú prácu robotníčky v pestebnej činnosti. Z toho usudzuje, že jej úrazová renta mala byť priznaná už od roku 2006 s mierou poklesu vo výške 70 - 80 %. Vychádzala zo znaleckého posudku doc. MUDr. S. G., Csc., (Klinika pracovného lekárstva a toxikológie Univerzitnej nemocnice Martin) i z jej výpovede na pojednávaní vedenom na Okresnom súde Prievidza vo veci 7Cpr/1/2011, ktorý dala vypracovať odporkyňa pre posúdenie úrazovej renty navrhovateľky (vo veci mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľky). Navrhovateľka nepovažovala za správne tvrdenie odporkyne i krajského súdu, že úrazová renta jej mohla byť priznaná až po realizovaní psychologického vyšetrenia t.j. odo dňa 30.03.2010, nakoľko toto nemá oporu v jej zdravotnom stave a je v rozpore so znaleckým posudkom i s výpoveďou znalkyne na pojednávaní. Rozhodnutie odporkyne je nepreskúmateľné, lebo sa nedá zistiť, prečo jej odporkyňa priznala úrazovú rentu odo dňa 30.03.2010 a nie od roku 2006, ako to vyplýva z objektívnych dôkazov.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 02.06.2014 uviedla, že po podaní opravného prostriedku dňa 08.12.2011 voči nepriznaniu nároku na úrazovú rentu posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, listom č. 4900-4/2012-PD zo dňa 04.01.2012 požiadal doc. MUDr. S., CSc., o vypracovanie znaleckého posudku. Posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, v lekárskej správe zo dňa 02.04.2012 vo výroku posudku uviedol, že navrhovateľka je poškodená na účely § 88 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, lebo v dôsledku choroby z povolania má viac ako 40% pokles pracovnej schopnosti. Miera poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľky vyjadrená v percentách v lekárskej správe zo dňa 02.04.2012 je 60% s dátumom vzniku od 30.03.2010. Posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, v lekárskej správe zo dňa 17.07.2012 uviedol, že navrhovateľka bola pre ďalšie zhoršenie zdravotného stavu práceneschopná od 06.02.2012 do 17.06.2012. Počas pracovnej neschopnosti mala vyplácaný úrazový príplatok. Posudkový lekár od ukončenia PN, t.j. od 18.06.2012 určil pokles pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty už na 70%. Posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredia, so sídlom v Trenčíne, v posudku zo dňa 08.08.2012 uviedol, že prvá konkrétna dokumentácia zhoršenia je v rámci psychologického vyšetrenia z dátumu 30.03.2010, kedy boli zistené príznaky deteriorácie, pričom ďalšie zvýšenie bolo uznané na 70% od 18.6.2012, t.j. od skončenia podpornej doby pre poberanie nemocenského. Toto zhoršenie bolo verifikované počas hospitalizácie na klinike pracovného lekárstva. V ďalších detailoch posudkový lekár odkázal na lekársku správu zo dňa 17.07.2012, s ktorou sa stotožnil. Uznanie 70% úrazovej renty pokladal za ústretové, lebo navrhovateľka môže aj naďalej pracovať v iných pestovateľských prácach mimo lesného prostredia, aby nedošlo k reinfekcii. V žiadnom prípade sa nestotožnil s názorom navrhovateľky o vyššej miere poklesu pracovnej schopnosti ako 70%, keďže aj súdny znalec na otázku krajského súdu o inom pracovnom zaradení navrhovateľky odpovedá, že môže byť zaradená na ľahké fyzicky a psychicky nenáročné práce, čím pestovateľské práce sú. Posudkový lekár konštatoval, že nemožno všetky psychické ťažkosti navrhovateľky jednoznačne pokladať za následok len choroby z povolania, lebo je dokázané, že už v roku 1999 bola u nej diagnostikovaná depresia a bola v liečbe psychiatra. Je teda pravdepodobné, že endogénne predpoklady a následné pozostatky psychiatrických ťažkostí môžu mať aj iný pôvod. Nenašiel preto žiaden dôvod na zmenu percentuálneho poklesu pracovnej schopnosti, a preto určil mieru poklesu pracovnej schopnosti od 30.03.2012 na 60%, a od 18.06.2012 na 70%.

V lekárskej správe zo dňa 24.06.2013 posudkový lekár konštatoval, že zhoršenie zdravotného stavu bolo u navrhovateľky medicínsky exaktne a jednoznačne preukázané až psychologickým vyšetrením dňa 30.03.2010, i keď zhoršenie zdravotného stavu je možné konštatovať až po 01.01.2004. Pokles pracovnej schopnosti opakovane určil na 60%, od 18.06.2012 na 70%. Posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza v lekárskej správe zo dňa 09.09.2013 konštatoval, že navrhovateľka mala neprofesionálnu reinfekciu boreliózy v roku 2005, na čo sa pri zhoršení zdravotného stavu neprihliadlo, a preto uznanie úrazovej renty na 60%, resp. 70 % považoval pre navrhovateľku za veľmi priaznivé až medicínsky neodôvodnené. Aj nezávislý súdny znalec poukázal na prvé objektivizované vyšetrenia navrhovateľky, ktoré dokumentujú začiatok zhoršenia jej zdravotného stavu titulom priznanej choroby z povolania, pričom je zároveň znalcom potvrdená aj borelióza, ktorá navrhovateľke vznikla mimo výkonu pracovných činností (neprofesionálneho charakteru).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods.2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Na zdôraznenie jeho správnosti (§ 219 ods. 2 O.s.p.) dopĺňa:

Podľa § 88 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 (ďalej len „pokles pracovnej schopnosti“) a nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 88 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. poškodený nemá nárok na úrazovú rentu v období, počas ktorého má nárok na úrazový príplatok, a v období, počas ktorého má nárok na rehabilitačné alebo rekvalifikačné. Poškodený nemá nárok na úrazovú rentu ani v období, počas ktorého sa mu neposkytuje rehabilitačné alebo rekvalifikačné z dôvodu jeho neúčasti na pracovnej rehabilitácii alebo rekvalifikácii bez vážneho dôvodu uznaného Sociálnou poisťovňou alebo v ktorom maril priebeh pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Námietky navrhovateľky, že odporkyňa v predmetnom rozhodnutí dostatočne neodôvodnila, prečo jej priznala úrazovú rentu až od 30.03.2010, keď nárok na úrazovú rentu jej vznikol už v roku 2003, resp. 2006 nie sú dôvodné.

Z posudkov posudkových lekárov vyplýva, že nálezy pracovísk pracovného lekárstva zo 17.8.2006 a 18.02.2010 nepreukazovali klinickú aktivitu ochorenia a rozhodujúce bolo psychologické vyšetrenie zo dňa 30.03.2010, pretože až týmto vyšetrením bolo prvýkrát zistené a preukázané zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky, ktorý vyústil do zníženia jej pracovného potenciálu.

Odvolací súd zdôrazňuje, že pracoviská pracovného lekárstva v rokoch 2004, 2005 i 2006 hodnotili spôsobilosť navrhovateľky kladne („apta“). Z posudkov (vrátane znaleckých) vyplýva, že samotné zistenie choroby z povolania neznamená automatické zníženie pracovnej schopnosti. K nemu podľa posudkov dochádzalo postupne a prvýkrát bolo preukázané psychologickým vyšetrením dňa 30.03.2010, pričom ďalšie zhoršenie bolo preukázané až v roku 2012. Tento záver podporuje nielen znalecký posudok MUDr. Q., CSc., znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia odvetvie pracovné lekárstvo č. 1/2012 z 01.03.2012 (podaný v správnom konaní), ale aj znalecký posudok č. 1/2013 MUDr. G., znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie pracovné lekárstvo z 11.04.2013 (podaný v konaní pred Okresným súdom Prievidza č. 7Cpr/1/2011 o nároku na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia). Z oboch znaleckých posudkov vyplýva, že vzhľadom na postupný rozvoj dôsledkov ochorenia bolo pre určenie poklesu pracovnej schopnosti rozhodujúce práve psychologické vyšetrenie dňa 30.03.2010. Až týmto vyšetrením bol preukázaný tak závažný stav, ktorý preukázateľne znižuje schopnosť navrhovateľky vykonávať doterajšie zamestnanie. Aj odvolací súd preto

považoval za logické a presvedčivé určenie poklesu pracovnej schopnosti na 60% od 30.03.2010 a na 70% od 18.06.2012 (od skončenia pracovnej neschopnosti, počas ktorej bol navrhovateľke vyplácaný úrazový príplatok podľa § 85 zák.č.461/2003 Z.z.) schopnosti navrhovateľky bol prvýkrát objektívne preukázaný až psychologickým vyšetrením dňa 30.03.2010.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnej navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.